

DAV PUBLIC SCHOOL, POKHARIPUT, BHUBANESWAR

PERIODIC ASSESSMENT-1 (2021-22)

CLASS- VIII

SUB: LOWER SANSKRIT

Time Allowed: 1hr.

SET-1

Maximum Marks: 40

General Instructions: 1. All questions are compulsory.

2. Each question carries 1 mark only.

'अ'भागः-बहुविकल्पात्मकाः प्रश्नाः

अनुप्रयुक्त - व्याकरणम् (अङ्काः -20)

1. अधोलिखितवाक्ययोः स्थूलाक्षरपदयोः वर्णविन्यासं संयोगं वा प्रदत्तविकल्पेभ्यः चिनुत-

(i) *अद्यैव* वा मरणमस्तु ।

(क) अ+द्+य्+ए+व्+अ (ख) अ+द्+य्+ए+व्+अ (ग) अ+द्+य्+ए+व (घ) अ+द्+यै+व्+अ

(ii) *स्+अ+र्+व्+अ+र्+त्+र्+अ* शुष्कं भवति ।

(क) सत्रत्र (ख) सर्वत्र (ग) सरवत्र (घ) सर्वरत्र

2. अधोदत्तरिक्तस्थानेषु उचितशब्दरूपं प्रदत्तविकल्पेभ्यः चित्वा पूरयत -

(i) बालकम् _____ बालकान्

(क) बालकाभ्याम् (ख) बालकौ (ग) बालकाः (घ) बालकात्

(ii) _____ कौ के

(क) कः (ख) किम् (ग) का (घ) कम्

(iii) मया आवाभ्याम् _____

(क) मत् (ख) वयम् (ग) अहम् (घ) अस्माभिः

3. अधोदत्तरिक्तस्थानेषु उचितधातुरूपं प्रदत्तविकल्पेभ्यः चित्वा पूरयत -

(i) भवति _____ भवन्ति

(क) भवसि (ख) भवतः (ग) भवामि (घ) भवथ

(ii) गमिष्यामि गमिष्यावः _____

(क) गमिष्यन्ति (ख) गमिष्यामः (ग) गमिष्यसि (घ) गमिष्यथ

(iii) _____ पठथः पठथ

(क) पठति (ख) पठामि (ग) पठसि (घ) पठतः

4. वाक्यानुगुणम् उचित-अव्ययपदं विकल्पेभ्यः चिनुत-

(i) मम पिता _____ वाराणसीं गमिष्यति।

(क) श्वः (ख) हयः (ग) अत्र (घ) तत्र

(ii) _____ बालकाः पठन्ति।

(क) श्वः (ख) हयः (ग) अत्र (घ) तदा

(iii) अहं _____ कार्यं करोमि ।

(क) तत्र (ख) हयः (ग) श्वः (घ) त्वं

पठितावबोधनम्

5. स्थूलाक्षरपदानि आधृत्य समुचितं प्रश्नवाचकपदं विकल्पेभ्यः चिनुत -

(i) सन्मित्रं *पापात्* निवारयति ।

(क) किं (ख) कस्याः (ग) कस्मात् (घ) कस्मिन्

(ii) चटका *काकं* कथयति ।

(क) के (ख) कं (ग) कस्य (घ) कां

(iii) काकः *नवीनगृहस्य* निर्माणं करोति।

(क) कस्य (ख) कस्मात् (ग) किं (घ) के

6. विकल्पेभ्यः चित्वा अधोदत्तशब्दानाम् अर्थेन सह मेलनं कुरुत -

(i) सन्तः

(क) दुष्टाः (ख) सज्जनाः (ग) बालकाः (घ) बालिकाः

(ii) खिन्नः

(क) दुःखितः (ख) आनन्दितः (ग) काकः (घ) चटका

(iii) निरामयाः

(क) सुखिनः (ख) दुःखिनः (ग) रोगरहिताः (घ) आनन्दिताः

7. भाषिकार्यसम्बद्धानां प्रश्नानां समुचितम् उत्तरं विकल्पेभ्यः चिनुत -

(i) तौ एकं सुन्दरं गृहम् अपश्यताम् - अत्र कः विशेष्यः ?

(क) एकं (ख) सुन्दरं (ग) गृहम् (घ) अपश्यताम्

(ii) *कल्याणानि* इति अर्थे किं पर्यायपदं प्रयुक्तम् ?

(क) भद्राणि (ख) अधमाः (ग) मध्यमाः (घ) उत्तमाः

(iii) चटका चिन्तयित्वा काकस्य गृहं गच्छति - अत्र *गच्छति*

इति क्रियापदस्य कर्तापदं किम् ?

(क) गच्छति (ख) काकस्य (ग) चटका (घ) चिन्तयित्वा

'आ'भागः - वर्णनात्मकाः प्रश्नाः (अङ्काः - 20)

अपठितावबोधनम्

8. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चिनुत -

सायंकालः भवति।सूर्यः तु अस्तं गच्छति ।खगाः स्वनीडानि गच्छन्ति। कमलानि म्लानानि भवन्ति कुमुदानि च विकसन्ति ।सर्वे जनाः स्वगृहम् आगच्छन्ति। रात्रौ उलूकाः इतस्ततः भ्रमन्ति ।पथिकाः विश्रामाय तिष्ठन्ति। बालकाः क्रीडाक्षेत्रात् स्वं गृहम् आगच्छन्ति। गृहम् आगत्य विविधान् आहारान् खादन्ति ।रात्रौ सर्वत्र अन्धकारस्य राज्यं भवति।

(i) कः अस्तं गच्छति ?

(क) खगाः (ख) सूर्यः (ग) उलूकाः (घ) बालकाः

(ii) के स्वनीडानि गच्छन्ति ?

(क) पथिकाः (ख) उलूकाः (ग) खगाः (घ) बालकाः

(iii) रात्रौ सर्वत्र कस्य राज्यं भवति ?

(क) अन्धकारस्य (ख) कुमुदानि (ग) स्वनीडानि (घ) कमलानि

(iv) *नराः* इत्यर्थे किं पर्यायपदं प्रयुक्तम् ?

(क) पथिकाः (ख) जनाः (ग) सर्वे (घ) गृहम्

(v) *दिने* इति पदस्य किं विपरीतपदं प्रदत्तम् ?

(क) स्वगृहम् (ख) रात्रौ (ग) विविधान् (घ) सर्वत्र (vi)

रचनात्मकं कार्यम्

9. अधोलिखितं पत्रं विकल्पेभ्यः समुचितम् उत्तरं चित्वा पूरयत -

शिमलानगरात्

प्रिय प्रत्युष !

(i)-----। [(क) च (ख) अद्य (ग) नमोनमः (घ) त्वां]

अद्य एव तव पत्रं प्राप्तम्। तव अर्धवार्षिकी परीक्षा (ii)-----। [(क) समाप्ता (ख) अद्य (ग)

नमोनमः (घ) अपि] त्वं (iii) ----- शिमलानगरम् आगच्छ । [(क) समाप्ता (ख) अत्र (ग) तव

(घ) त्वां] मम गृहे सर्वे (iv)----- दृष्ट्वा प्रसन्नाः भविष्यन्ति। [(क) त्वां (ख) नमोनमः (ग)

समाप्ता (घ) तव] गृहे सर्वेभ्यः (v) ----- प्रणामाः निवेदनीयाः । [(क) समाप्ता (ख)

मम (ग) अत्र (घ) त्वां]

तव अभिन्नहृदया

आकाङ्क्षा

पठितावबोधनम्

10. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चिनुत -

एकदा भीषणे ग्रीष्मकाले सर्वत्र शुष्कम् अभवत् । सर्वे दुःखिनः आसन् । चटकायाः गृहम्

अपि नष्टम् अभवत् । सा खिन्ना आसीत् । सा चिन्तयति - 'किं करोमि ?' परन्तु काकस्य

गृहं न नष्टम् । तत् तु मृत्तिकायाः आसीत् ।

(i) ग्रीष्मकाले सर्वत्र किम् अभवत् ?

(क) एकदा (ख) शुष्कम् (ग) सर्वत्र (घ) भीषणे

(ii) कस्याः गृहम् अपि नष्टम् अभवत्?

(क) चटकायाः (ख) काकस्य (ग) सर्वे (घ) सा

(iii) कस्य गृहं नष्टम् अभवत्?

(क) चटकायाः (ख) काकस्य (ग) सर्वे (घ) सा

11. अधोलिखिते श्लोके प्रदत्तविकल्पेभ्यः उचितं पदं चित्वा अन्वयं पूरयत -

अधमा धनमिच्छन्ति धनं मानं च मध्यमाः ।

उत्तमा मानमिच्छन्ति मानो हि महतां धनम् ॥

(i) अधमाः किम् इच्छन्ति ?

(क) मानं (ख) धनं (ग) धनं मानं च (घ) महतां

(ii) मध्यमाः किम् इच्छन्ति ?

(क) मानं (ख) धनं (ग) धनं मानं च (घ) महतां

(iii) उत्तमाः किम् इच्छन्ति ?

(क) मानं (ख) धनं (ग) धनं मानं च (घ) महतां

12. अधोलिखित-श्लोकस्य अन्वयं प्रदत्तविकल्पेभ्यः चित्वा पूरयत-

सर्वे भवन्तु सुखिनः

सर्वे सन्तु निरामयाः ।

सर्वे भद्राणि पश्यन्तु ,

मा कश्चित् दुःखभाग् भवेत् ॥

अन्वयः - सर्वे (i) _____ भवन्तु [(क) कश्चित् (ख) दुःखभाग् (ग) भद्राणि (घ) सन्तु]

सर्वे (ii) _____ सन्तु । [(क) भद्राणि (ख) कश्चित् (ग) निरामयाः (घ) भवन्तु] सर्वे

भद्राणि पश्यन्तु कश्चित् (iii) _____ मा भवेत् । [(क) सुखिनः (ख) भद्राणि (ग) निरामयाः

(घ) दुःखभाग्

11. अधोलिखित-कथांशस्य उचितं क्रमं प्रदत्तविकल्पेभ्यः चित्वा लिखत -

(i) ग्रीष्मकाले चटकायाः तृणैः निर्मितं गृहं नष्टम् अभवत्~

(ii) उदारहृदया चटका काकस्य साहाय्यं करोति येन काकः लज्जितः भवति ~

(iii) वर्षाकाले काकस्य मृत्तिकायाः गृहं नष्टम् अभवत्

(iv) अभिमानी काकः चटकायै स्वगृहे शरणम् न अयच्छत् ~

(क) (i) (iv) (iii)(ii)(ख) (iii)(i)(ii) (iv) (ग)(ii)(iv)(i)(iii) (घ)(i)(ii)(iv)(iii)
